ورتالىق اسكەرى سىتەر كومىتەتىنىڭ ئىتوراعاسى شى جينپينگ بۇيرىققا قول قويىپ

«ارمىانىڭ باقلاۋ ـ تەكسەرۋ قىزمەتى ەرەجەسىن (سىناق رەتىندە اتقارىلادى)» جارىيالادى

شىنجاڭ اگەنتسىگىنىڭ 1 ـ ايدىك 20 ـ كۇنى بەيجىڭنەن بەرگەن حابارى. ورتالىق اسكەرى سىتەر كومىتەتىنىڭ ئىتوراعاسى شى جينپينگ تاياۋدا بۇيرىققا قول قويىپ، «ارمىانىڭ باقلاۋ ـ تەكسەرۋ قىزمەتى ەرەجەسىن (سىناق رەتىندە اتقارىلادى)» جارىيالادى. 2020 ـ جىلى 2 ـ ايدىك 1 ـ كۇنىنەن باستاپ اتقارىلادى.

«ەرەجە» شى جينپينگنىڭ جاڭا ئداۋىر جۇڭگوشا سوتسيالىزم يدەياسىن جەتەكشى ەتۇگە تاباندى بولىپ، شى جينپينگنىڭ ارمىانى قۇدىرەتتەندىرۇ يدەياسىن ىشكەرىلەي دايەكتىلەندىرىپ، اسكەرى سىتەر كومىتەتى ئىتوراعاسى جاۋاپتى بولۇ ئىتۇزىمىن جان ـ جاقتى ىشكەرىلەي دايەكتىلەندىرىپ، ئىبىر تۇتاس باسشىلىق ەتەتىن، بەدەلدى، جوعارى ئونەمدى، جاپپاي قامتىعان ارمىانىڭ باقلاۋ ـ تەكسەرۋ ئىتۇزىلسىن كۇش سالا قالىپتاستىردى. «ەرەجە»نىڭ جارىيالانىپ اتقارىلۇى، پارتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ، ورتالىق اسكەرى سىتەر كومىتەتىنىڭ جانە ئىتوراعا شى جينپينگنىڭ ارمىانىڭ ئتارتىپ تەكسەرۋ، باقلاۋ ـ تەكسەرۋ ئىتۇزىلسى رەفورماسى جوننىندەگى شەشىمدەرى مەن ورنالاستىرۇلارىن دايەكتىلەندىرىپ، تياناقتاندىرىپ، ارمىانىڭ باقلاۋ ـ تەكسەرۋ قىزمەتىن نىعايتۇ، ارناعا ئتۇسىرۇ، ارمياداعىلاردىڭ ۇقىق جۇرگىزۇ جاعدايىن باقلاۋ ـ تەكسەرۋدى ونان ارى كۇشەيتۇ، ارمىانىڭ شىرىكتەسۇگە قارسى تۇرۇ كۇرەسىن ىشكەردىلەي ىلگەرىلەتۇ جوننەن ماڭىزدى ئمان الادى.

«ەرەجە» جالپى 10 تاراۋ، 62 تارماقتان قۇرالعان، باقلاۋ ـ تەكسەرۋ كومىتەتىن قۇرۇ، باقلاۋ ـ تەكسەرۋ كولەمى جانە قاراستىلىعى، باقلاۋ، تەكسەرۋ، ئىبىر جاقتى ەتۇ، باقلاۋ ـ تەكسەرۋ قىزمەتىنە سايكەسۇ، سەلبەسۇ، باقلاۋ ـ تەكسەرۋ كومىتەتىن جانە باقلاۋ ـ تەكسەرۋ قىزمەتكەرلەرىن باقلاۋ سياقتى جاقتاردى قامتيدى. «ەرەجە»دە مىنالار باسا دارىپتەلدى: ارمىانىڭ باقلاۋ ـ تەكسەرۋ قىزمەتىندە، ئىسوز جوق، جاۋىنگەرلىك قۋات ولشەمىنە تاباندى بولىپ، سوعسقا دايىندالۋعا، شايقاسۇعا قىزمەت وتەۋ؛ فاكتىنى نەگىز، زاڭدى ولشەم ەتۇگە تاباندى بولۇ؛ ۇقىق پەن جاۋاپكەرشىلىكتىڭ بىرلىگىنە، جاۋاپكەرسىزدىكتى، ئىسوز جوق، قۇزاۋعا تاباندى بولۇ؛ بۇرىنعدان ساباق الىپ، كەيىنگىگە عيبىرات ەتۇگە، اۋرۇدى ەمدەپ، ادامدى قۇتقارۇعا تابىاندى بولىپ، ەرتە باستان، كىشىگىرىم ىستەردەن باستاپ يگەرىپ، قىلپى بىلىنگەن زامان تيىم سالۇ؛ ۇستىنەن وڭاۋ مەن تۇبىرىنەن وڭاۋعا، جاپپاي جونگە سالۇعا تاباندى بولىپ، شىرىكتەسۇگە باتىلدىق ەتە الماۋدىك، شىرىكتەسۇگە مۇمكىندىك بولماۋدىك، شىرىكتەسۇدى ويىنا الماۋدىك بايىاندى مەحانيزمىن قالىپتاستىرۇ كەرەك. «ەرەجە»دە بىلاي دەپ بەلگىلەندى: ارمىانىڭ ئار دارەجەلى باقلاۋ ـ تەكسەرۋ كومىتەتتەرى باقلاۋ ـ تەكسەرۋ فۇنكتسياسىن جۇرگىزەتىن ارناۋلى جاۋاپتى ورگان، باقلاۋ ـ تەكسەرۋ، ئىبىر جاقتى ەتۇ مىندەتتىن زاڭ بويىنشا اتقارادى. باقلاۋ ـ تەكسەرۋ كومىتەتى ئىز دارەجەسىندەگى پارتيا كومىتەتىنىڭ جانە جوعارى دارەجەلى باقلاۋ ـ تەكسەرۋ كومىتەتىنىڭ باسشىلىعىندا باقلاۋ ـ تەكسەرۋ قىزمەتىن ورىستەتەدى. «ەرەجە»دە مىنالار ايقىندالدى، باقلاۋ ـ تەكسەرۋ كومىتەتى ىشتەي مەڭگەرۋ مەحانيزمىن اقاۋسىزداندىرىپ، باقلاۋ ـ تەكسەرۋ قىزمەتكەرلەرىن تاربيەلەۋدى، باسقارۋدى قاتايتىپ، ئىوزىن باقلاۋدى كۇشەيتىپ، ادال، كىرشىكسىز، جاۋاپكەرشىلىك ارقالايتىن باقلاۋ ـ تەكسەرۋ قوسىنن قۇرۇى قاجەت.

(باسى 1 ـ بەتتە)

زەيىن ـ زەردەنى، كۇش ـ قۋاتتى ۇيىستىرىپ، تاۋلى اۋىلعا وراسان زور وزگەرىس اكەلدى

كۇنلۇن تاۋىنىڭ قويناۋى، قىستاعى تۇستەن كەيىنگى كۇن نۇرى شۇلەن شۇعىلاسىن شاشقان، اسپان شايداي اشىق، شەرحان ەەيت قاربالاس كىرىپ ـ شىعىپ جاڭا ئۇيىنىڭ اۋلاسىن تازالاپ ئجۇر. 80 شارشى مەترلىك ەكى جاتىن، ئبىر قوناق بولمەلى بۇل جاڭا ئۇيدىك ورنالاستىرىلۇى رەتتى، شاي ۇسىتەلى، سافا، تەلەۋيزور سورەسى جانە توڭازىتقىش ۇيلەسىمدى ئوزارا ورنالاستىرىلىپتى.

"كونە ئۇيىمىز وزەن ارناسى جاقتا، ئار جىلى تاسقىن مەزگىلىندە تاسقىن جۇرگەندە ئۇيدى، اۋلانى، قوي قورانى ۇنەمى سۋ باسىپ كەتەتىن". شەرحان ەەيت: "ۋاقىت ۇزارا كەلە توپىراق داۋال دا تەز قۇلاپ، قاتەرلى ۇيگە اينالعان ەدى" دەدى.

شەرحان ەەيت تۇرعان يارىكەن اۋدانى قوشراپ اۋىلى اراتاش قىستاعى كۇنلۇن تاۋىنىڭ قويناۋىندا ئبىرشاما كەڭ اڭعارلى وڭىردە، يارىكەن وزەنى اڭعاردان يرەلەڭدەي اعىپ جاتادى.

قىستاقتا تۇرعان ئبىرىنشى شۇجي لي شۇەبياۋ قىستاقتىڭ بۇرىنعى بەينەسىن الگە دەيىن ۇمىتا المايدى: اۋدان قالاشعىنان 120 نەشە كيلومەتر شالعايداعى قىستاقتا تەك توپىراق جول مەن شاعىل جول عانا بار، ەلەكتر دە، قۇبىر سۋى دا تۇتاسپاعان. قىسقا عانا بىرنەشە جىلدا، بۇل اراعا قۇبىر سۋى، ەلەكتر، جول تۇتاسىپ، بۇكىل قىستاقتاعى 130 وتباسىنىڭ تۇرعىنى تۇگەلدەي جاڭادان سالىنعان بەيقۇت ۇيگە كوشىپ كەردى. قىزعىلت رەڭدە بويالعان بەيقۇت ۇيلەر جاڭىنداعى وزەن جاعالاۋىنىڭ جارىم بەتكەيىنە رەتىمەن ئتىزىلىپ ورنالاسىپ، قاتايتىلعان اسفالت جول ئار ۇيگە دەيىن تۇتاستىرىلدى.

2019 ـ جىلى شىنجياڭ نازاردى اۋىر كەدەيلىك وڭىرلەرگە شوعىرلاندىرىپ، قازىناداعى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ قارجىسىنان 37 ميلليارد 567 ميلليون يۇان ورنالاستىرىپ، اۋىز سۋ حاۋىپسىزدىگىندەگى جانە تۇرعىن ئۇي حاۋىپسىزدىگىندەگى ولقىلقتاردى كۇش سالا تولقتادى: اۋىل ـ قىستاقتاعى اۋىز سۋ حاۋىپسىزدىگىن بەكەمدەۋ، جوعارىلاتۇ ينجەنەرياسى 346 مىڭ كەدەي جان سانىنىڭ اۋىز سۋ حاۋىپسىزدىگى ماسەلەسىن شەشتى؛ قاتەرلى ۇيلەردى وزگەرتىپ سالۇ ينجەنەرياسى ەڭ سوڭعى 9355 كەدەي وتباسىن حاۋىپسىز تۇرعىن ۇيگە كىرگىزدى. شىنجياڭداعى كەدەي جان سانىنىڭ قاتەرلى ۇيلەردە تۇرۇ تاريحى تۇبەگەيلى اياقتادى.

تىڭ ئۇمت ـ تىلەكپەن جاڭا ۇيگە كوشىپ كىرگەندەردىڭ اراسىندا، تاعى اباكرى حالپات وتباسى دا بار. ول تۇرعان قاعىلىق اۋدانى چيپان اۋىلىنىڭ جارالىتىلىستىق شارت ـ جاعدايى ناشار بولعاندىقتان، جىلدار بويى تاسقىن، لاي كوشكىنى سياقتى گەولوگيالىق اپاتتار مازالاپ، ئۇي، جول سياقتى نەگىزدىك قۇرىلعىلار جىل سايىن ئبۇلىنىپ، جىل سايىن جوندەلەتىن، وعان جەردىڭ جۇتاڭدىعى قوسىلعاندا، تيپتىك "ئبىر ئوڭىردىڭ سۇى مەن توپىراعى ئبىر ئوڭىردىڭ ادامىن باعۇى قيىن بولعان" اۋىر كەدەي ئوڭىر بولاتىن.

كۇنلۇن تاۋىنىڭ قويناۋىنداعى جۇتاڭ تاۋلى قىستاقتان اۋدان قالاشعىنا كىرگەندە، اباكرى حالپات 1 ـ رەت قابات ۇيدە وتىرىپ، پارمەن جىلىندى. 2019 ـ جىلى شىنجياڭ "13 ـ بەسجىلدىق" قونىس اۋدارتىپ كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ قۇرىلىسى مىندەتتىن ئبىر جىل بۇرىن ورىنداپ، 40 مىڭ 146 وتباسى، 169 مىڭ 400 ادام وسى ساياساتتان يگىلىكتەنىپ جاڭا تۇراقتا قۇانىشپەن كوشىپ كىردى.

دالمە ـ ئدال شارا قولدانىپ، "تاقىر كەدەيلىكتەن" قامال الدى

وڭتۇستىك شىنجياڭداعى كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدىڭ نەگىزگى شايقاس مايدانىندا، بەيقۇت ۇيگە كوشىپ كىرۇ، حاۋىپسىز دە تازا سۋ ئشۇ، مىندەتتى وقۇ ـ اعارتۇمەن جاپپاي قامتۇدان يگىلىكتەنۇ ارقىلى، تاعى جالپى حالقتىڭ دەنساۋلىعىن تەكسەرۋ، ەمدەۋ قامسزداندىرۇدى سياقتى سۇيەمەلدەۋ ساياساتارىنىڭ ارقاسىندا كەدەيلىكتەن ارىلۇدى جۇزەگە اسىرعان كەدەي وتباسلارى بارعان سايىن مولايدى.

29 جاستاعى پاتيگۇل ئالي قولعاپ زاۋودىندا جۇمىس ىستەيدى، بىلتىر 7 ـ ايدا اۋىل ـ قالاشق ەمەحاناسىندا دەنساۋلىق تەكسەرتكەندە، ونىڭ وكپە تۇبەركۇلەزىنە شالدىققاندىعى انىقتالعان بولاتىن. "ئبىر جاقسىسى دەر كەزىندە تەگىن ەمدەلدىم، بىرنەشە ايدان كەيىن قايتالاي تەكسەرتەمىن، ەگەر اۋرۇىم جاقسارسا زاۋودقا قايتىپ كەلىپ قىزمەتكە شعا بەرەمىن"، ـ دەدى پاتيگۇل ئالي.

قاشقار ايماقتىق وكپە اۋرۇلارى شيپاحاناسى يىگىسار بولمەشە شيپاحاناسىنىڭ ورىنباسار باستىعى ژاڭ حۇي تانىستىرىپ بىلاي دەدى: وكپە تۇبەركۇلەزىن ەمدەۋدىڭ پەريودى ۇزاق، اقىسى جوعارى، ونىڭ ۇستىنە ناۋقاستاردىڭ جارتىسى كەدەي بولعاندىقتان، ولاردى ژايمەنان ارىلتۇ ئۇشىن شيپاحانامىز تەگىن تاماق، جاتاقپەن قامداپ، تەگىن ەمدەدى، مۇنان سىرت، ارحيۇ تۇرعىزىلىپ، كارتچكالاندىرىلعان كەدەي ناۋقاستارعا تۇرمىستىق بۇيمدار تەگىن تاراتىلىپ، تۇرمىستىق قاراجات بەرىلدى.

"2019 ـ جىلعى دەنساۋلىق تەكسەرتۇدە، وكپە تۇبەركۇلەز ناۋقاستارىنىڭ ۇيىندەگىلەر مەن جاقىن جۇعىسقاندارعا دا تەكسەرۋ جۇرگىزىلدى، سونىمەن تۇبەركۇلەز اۋرۇنىڭ تۇىلۇ مولشەرى مەن سانى كورنەكتى تومەندەگەنى بايقالدى"، ـ دەدى يىگىسار اۋدانى ساقان قالاشق سەنترلى ەمحاناسىنىڭ باستىعى اسقار ومەر.

ئۇرتىس ورىستەتىلگەن جالپى حالقتىڭ دەنساۋلىعىن تەكسەرۋدىڭ ارقاسىندا، ناۋقاستار سالماقتى اۋرۇلارىن ەمدەتۇگە، سوزىلمالى اۋرۇلارىن ەمدەتۇگە كەلسۇ مۇمكىندىگىنە يە بولىپ قانا قالماستان، تەكسەرىلگەن انىقتالعان جۇقپالى اۋرۇلار مەن جەرگىلىكتى اۋرۇلار ناۋقاستارى دەر كەزىندە ەمدەلىپ، اۋىر كەدەي وڭىرگە جاتاتىن وڭتۇستىك شىنجياڭنىڭ 4 ايماق ـ وبلىسىنداعى تۇرعىندار تۇبەركۇلەز، بۇىن قابىنۇ سياقتى جۇقپالى اۋرۇلار مەن جەرگىلىكتى اۋرۇلاردىڭ مازالاۋىنان بىرتىندەپ قۇتىلدى.

جەرگىلىكتى ورىنداردىڭ ساياسات ـ شارالار كەدەيلىكتىڭ مولشەرىن تومەندەتتى، ال شىنجياڭعا باعىنىتامالى كومەكتەسەتىن ولكە، قالالاردىڭ كومەگى جەرگىلىكتى ورىنداردىڭ دامۇ ۇستانىمىندا بۇرىلىس جاساۋىن جەبەپ، كەدەي وتباسلاردىڭ كىرىسىن ۇزدىكسىز ارتتىرۇىنا مۇمكىندىك جاسادى.

جۇىرداعى جىلداردان بەرى، شىنجياڭنىڭ قوعامى، ەكونوميكاسى كۇن سايىن تىنىش بولىپ، گۇلدەنىپ، جاسىل دامۇ ۇستانىمى كۇن سايىن جۇرت جۇرەگىنە ۇيالاپ، ەرەكشە جاراتىلىستىق كورىنىس پەن جەرگىلىكتى جۇرت سالتى بارعان سايىن جۇرتتىڭ باۋراپ، ساياحات كاسىبىندە شارىقتاپ ارتۇ بولدى. ساياحات كاسىبىنىڭ جەدەل دامۇى بىرتىندەپ وڭتۇستىك شىنجياڭداعى كەدەي بۇقارانىڭ قالتاسىن قامىايتى. ۇزىننان ـ ۇزاققا سوزىلعان قارلى تاۋ، ئجىي ورنالاسقان كولدەر، اۋا رايى قۇبىلمالى قاراقۇرىم تاۋى سان ـ ساناقسىز ساياحاتشىنى وزىنە باۋرادى، تۇتاس ۇزىندىعى 1455 كيلومەتر كەلەتىن شىنجياڭ ـ شىزاڭ جەلىسى تاس جولى جوعارى شەكتەگى ۋەلوسىپەد جولى بولىپ وزگەرىپ، جاھانگەزدەردىڭ سالتانات باعىنا اينالدى.

قاعىلىق اۋدانىنان 105 كيلومەتر شالعايداعى قارلى تاۋدىڭ ەتەگىندە، نۇرابات قىستاعىنىڭ مالشىلارى رەتتى دە تازا، جارىق بەيقۇت ۇيلەرگە كوشىپ كىرگەندە، ساياحاتتىق قابىلداۋ بولمەسىن ارناىي اشتى، ئبىر تۇندىك جامباس اقى 60 يۇان بولعاندا، مۇنان ئار جىلى ئار شارۋا وتباسى 2000 يۇاننان استام كىرىس كىرگىزەدى.

2019 ـ جىلى شاڭحاي شىنجياڭعا كومەكتەسۇگە قولباسشىلىق شتابى نۇرابات قىستاعىندا سەپتەلۇى تولىق، حاۋىپسىز دە جايلى ساياحاتتىق قابىلداۋ ئوڭىرىن قارجى قوسىپ سالىپ، قىستاق تۇرعىندارىنا ۇستەمە كىرىس الا كەلۇمەن بىرگە، جەرگىلىكتى ورىنداعى كەدەيلەردى قىزمەت ورنىمەن قامدادى.

ەڭبەككۇش شوعىرلى كاسىپتەرگە ساۋداگەر شارىقتاپ، قارجى باۋراۋدان كاسىپ تىزبەگىن كەڭەيتۇگە دەيىن، شىنجياڭعا كومەكتەسەتىن ولكە، قالالار كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدىڭ نەگىزگى شايقاس مايدانىندا ۇزدىكسىز كۇش سالدى. 2019 ـ جىلى شىنجياڭعا باعىنتامالى كومەكتەسەتىن 19 ولكە، قالا نازاردى كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ مەن حالىق تۇرمىسى سالاسىنا ۇزدىكسىز شوعىرلاندىرىپ، 18 ميلليارد 819 ميلليون يۇان شىنجياڭعا كومەكتەسۇ قارجىسىن سالىپ، شىنجياڭعا كومەكتەسۇ نىسانىنان 1935ىن انقارىپ، شىنجياڭنىڭ كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ، حالىق تۇرمىسىن جاقسارتۇ جانە ەكونوميكانى دامىتۇ سياقتى قىزمەتتەرىنە پارمەندى قولداۋ كورسەتتى.

جۇمىستاندىرۇدى كەڭەيتىپ، اۋىر كەدەيلىك قامالىن الدى

ۇزاق ۋاقىتتان بەرى، وڭىرلىك، جاراتىلىستىق، ەكونوميكالىق فاكتورلاردىڭ شەكتەمەسىمەن وڭتۇستىك شىنجياڭنىڭ 4 ايماق ـ وبلىسىنداعى اۋىل ـ قىستاقتاردا ارتىق ەڭبەككۇشتەر مول، باسقا كاسىپكە ويىستىرىپ جۇمىستاندىرۇ ارناسى تار، ساپاسى تومەن، تۇراقتىلىعى ناشار بولۇ سياقتى ماسەلەلەر كورىنەكتى بولدى.

وسى سەبەپتى، شىنجياڭ جۇمىستاندىرۇ ارناسىن كەڭەيتۇ، جۇمىستاندىرۇ ئورىسىن كەڭتۇ سياقتى جولدار ارقىلى، جۇمىستاندىرۇ "كولشىگى"نىڭ سىيمدىلىگىن ارتتىرىپ، ارحيۇ تۇرعىزىلىپ، كارتچكالاندىرىلعان كەدەي وتباسلارىنداعى ەڭبەككۇشتەردىڭ باسقا كاسىپكە ويىستىرىپ جۇمىستانۇىن جۇزەگە اسىرۇعا كومەكتەستى. 2019 ـ جىلى شىنجياڭ وڭتۇستىك شىنجياڭداعى كەدەي وتباسلارىنداعى ەڭبەككۇشتەردەن 3 جىلدا 100 مىڭ ادامدى باسقا كاسىپكە ويىستىرىپ جۇمىستاندىرۇ جوسپارىن ئبىر جىل بۇرىن ورىنداپ، ئاربىر ەڭبەككۇشى بار وتباسلارىنان كەمىندە ئبىر ادامدى جۇمىستاندىرۇدى جۇزەگە اسىردى.

تاكلاماكان ئشولىنىڭ جيەگىنە ورنالاسقان كەريا اۋدانى ئشامبابازار قالاشعىنىڭ باشسايباع قىستاعى وڭتۇستىك شىنجياڭداعى كوپتەگەن كەدەي قىستاقتار سياقتى ەگىستىك جەرى از، ئتۇسىمى تومەن، ونىڭ ۇستىنە ورتاسى تۇيىق بولعاندىقتان، جەرگىلىكتى تۇرعىنداردىڭ بارلىعىندا كىرىستى ارتتىرۇدىڭ سەنىمدى ارناسى كەمشىل، جالپى كىرىسى ئبىرشاما تومەن بولدى.

تىگىنشىلىك شەبەرلىگىن يگەرگەن جاس جىگىت ئماتتوحتى اكىمنىڭ جاڭادان ىرگە تەپكەن ئبىر كىيىم تىگۇ كاسىپورنىنا كىرگەننە ئبىر جىل بولماعانىمەن، ىشكى وڭىردەگى ماماندانعان تەحنيكتىڭ باۋلۇىندا ئوندىرىس سەحنىڭ تەحنيگى بولىپ جەتىستى، اي سايىن 3000 يۇاننان استام تۇراقتى كىرىسى بار.

ئماتتوحتى اكىم سياقتى، كاسىپورنداردا جۇمىستانۇ ارقىلى كىرىستەرىن ارتتىرعان كەدەي قاۋىم بارعان سايىن كوبەيۇدە. "كاسىپورىن ىشكى وڭىردەن تاڭداۋلى قىزمەتكەر جانە تەحنيكتەردى لەكتورلىك بولۇعا تاڭداپ اكەلدى، ونىڭ ۇستىنە اۋىل ـ قالاشق كادرلارى باسقارۇعا قاتىناستىندىقتان، كەدەي قىزمەتكەرلەردىڭ جالپىلىق تەحنيكالىق دەڭگەيىن جىلدام جوعارىلاتتى". كاسىپورىن جاۋاپتىسى ياڭ چۇن وسى شارانىڭ كەدەي قاۋىمنىڭ كىرىستەرىن ارتتىرىپ، كەدەيلىكتەن ارىلۇىنا كومەكتەسىپ قالماستان، ەگىنشىدەن كاسىپ سالاسى جۇمىسشىنا اينالۇىنا مۇمكىندىك جاساعانىن ايتتى.

توقماشىلىق، كىيىم ـ كەشەك، ەلەكترونداق جابدىق قۇراستىرۇ، ازىق ـ تۇلىك مانەرلەۋ... ەڭبەك شوعىرلانعان كاسىپ سالاسى وڭتۇستىك شىنجياڭنىڭ 4 ايماق ـ وبلىسىنداعى كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدا ماڭىزدى رول اتقارۇدا. كوپتەگەن كەدەي وڭىرلەردە، "اۋداندا باستاماشى كاسىپورىن بولۇ، اۋىل ـ قالاشقتا كولەمدى كاسىپورىن بولۇ، قىستاقتاردا سەرىك زاۋود بولۇ، وتباسلارىندا شاعىن شەبەرحانا بولۇ" سىندى كاسىپ سالاسى جۇمىستاندىرۇدى جەتەكتەۋ، جۇمىستاندىرۇ كاسىپ سالاسى ۇلگىسىن جەبەۋ كەدەيلىكتەن ارىلتىپ، كىرىستى ارتتىرۇدىڭ ماڭىزدى تۇتقاسىنا اينالدى.

سونىمەن بىرگە، دالمە ـ ئدال تياناقتاندىرىلعان سالقىنى ازايتىپ، اقىنى تومەندەتۇ جانە كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋدەگى تيىمدىلىك ساياساتى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ كاسىپورىندارىنىڭ دامۇ سەنىمىن بارىنشا جوعارىلاتىپ، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ كاسىپ سالاسىنىڭ "قان جاساۋ" قابىلەتىن كۇشەيتىپ، كەدەي بۇقارانىڭ جۇمىستانۇ جانە دەربەس شارۋاشىلىق قۇرۇ بەلسەندىلىگىن ارتتىردى.

حوتان، قاشقار ايماقتارىندا، %95تەن استام سالىق تاپسىرۇشىلار شاعىن كولەمدى سالىق تاپسىرۇشىلار، ولار جەرگىلىكتى ورىنداعى دەربەس شارۋاشىلىق قۇرۇداعى جانە جۇمىستاندىرۇعا قابىلداۋداعى "نەگىزگى كۇش"كە اينالدى.

جاڭاۋشار اۋدانىنداعى ئبىر كەستەشىلىك، تىگىنشىلىك شارۋالار كاسىپتىك كووپەراتيۋى قۇرىلعانىنان قازىرگە دەيىن، جەرگىلىكتى ورىننان 120دان استام كەدەيدى قابىلدادى. "شاعىن، ۇساق كاسىپورىندار دان ارتقان قۇن سالعىن الماۋدىك ولشەمىن 300 مىڭ يۇاندىق ماۋسىمدىق ساتلۇ سوماسىنا جوعارىلاتقاننان كەيىن، سەلبەستىك كووپەراتيۋى نەگىزىنەن سالىق تاپسىرمايتىن بولدى، بۇل توڭىرەكتەگى اناعۇرلىم كوپ كەدەي جان سانىنىڭ جۇمىستانىپ، كەدەيلىكتەن ارىلۇىنا وراي ازىرلەدى"، ـ دەدى سەلبەستىك كووپەراتيۋىنىڭ ئداملىعى يەسى سۇلايمان ئماتىمىن.

شارۋاشىلىق قۇرۇدىڭ العاشقى كەزىندە جۇرگەن بولاتجان ئتالىپ تە سالقىنى ازايتىپ، اقىنى تومەندەتۇ ساياساتىنىڭ يگىلىگىن كورىپ، شارۋاشىلىق قۇرىپ، كىرىستى ارتتىرۇدىڭ قوزعاۋشى كۇشىنە يە بولدى. "مەن سالقىنى ازايتۇدان ىركىپ قالعان اقشانىڭ ئبىر ئبولىمىن ئوندىرىستى كەڭەيتۇگە جۇمساپ، ئبىر ئبولىمىن قىزمەتكەرلەرگە قامسزداندىرۇ الىپ بەرۇگە جۇمسايمىن، وسىلاي بولعاندا اناعۇرلىم كوپ كەدەي شارۋانى كىرىستەرىن ارتتىرۇعا جەتەكتەۋگە بولادى"، ـ دەدى بولاتجان ئتالىپ.

ئتىلشىنىڭ جەرگىلىكتى قاتىستى ورىندارىنان ۇعىسۇىنا قاراعاندا، 2020 ـ جىلى شىنجياڭ قالعان 165 مىڭ كەدەي جان سانىنىڭ ۋاعىندا كەدەيلىكتەن ارىلۇىن جۇزەگە اسىرىپ، 560 كەدەي قىستاقتى كەدەيلىك تىزىمىنەن شەگىندىرىپ، 10 كەدەي اۋدانىنىڭ كەدەيلىك قالپاعىن الىپ تاستايدى ەكەن. سول كەزدە، وڭتۇستىك شىنجياڭنىڭ بايتاق دالاسىندا جاپپاي كەدەيلىكتەن ارىلتۇ تابىسپەن تامامدالادى.

(شىنحۇا اگەنتسىگىنىڭ 1 ـ ايدىك 20 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن بەرگەن حابارى)

ۇلتتىڭ گۇلدەنۇى جولىندا . ەرجۇرەك قۇربانداڑ شەجىرەسى

جوۋ لينجى: ومىرىمەن سەرتىن امالياتتا ايگىلەدى

شىنحۇا اگەنتسىگىنىڭ 12 ـ ايدىك 26 ـ كۇنى چۇڭچيڭنەن بەرگەن حابارى (ئتىلشى جوۋ ۋىنتاۋ). حالىق بۇقاراسىنىڭ ئومىرى اۋىر حاۋىپكە ۇشىراعاندا، ول ئارى ـ ئسارى بولماستان، بۇزاقلارمەن ەرلىكپەن السىپ، ئوز ئومىرى ارقىلى "حاۋىپتەردەن جاسقانباي، اتىلىپ العا شعامىن" دەگەن سەرتىن امالياتتا ايگىلەدى، ول ازاماتتىق اۋياتسيا چۇڭچيڭ باسقارۋ مەكەمەسى قوعام حاۋىپسىزدىگى مەكەمەسى ئورت ئسوندىرۇ، ورتتەن ساقتانۇ ئبولىمىنىڭ بۇرىنعى باستىعى جوۋ لينجى.

جوۋ لينجىنىڭ سۋرەتى. □ شىنحۇا اگەنتسىگى تاراتقان

1948 ـ جىلى جوۋ لينجى سىچۋان ولكەسىنىڭ پىڭشي اۋدانىندا دۇنيەگە كەلگەن، 1969 ـ جىلى 4 ـ ايدا قوعام حاۋىپسىزدىگى ئورت ئسوندىرۇ، ورتتەن ساقتانۇ قوسىننا قاتىناسقان، 1971 ـ جىلى 7 ـ ايدا جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسىنا مۇشە بولعان، چۇڭچيڭ قالالىق قوعام حاۋىپسىزدىگى ئورت ئسوندىرۇ، ورتتەن ساقتانۇ 1 ـ ورتا اتەرەتىنىڭ جاۋىنگەرى، 4 ـ ورتا اتەرەتىنىڭ باستىعى، جياڭبەي بولىمشە مەكەمەسى ئورت ئسوندىرۇ، ورتتەن ساقتانۇ ئبولىمىنىڭ ورىنباسار باستىعى بولعان، 1990 ـ جىلى 9 ـ ايدا كاسىپ اۋىستىرىپ، ازاماتتىق اۋياتسيا سىچۋان باسقارۋ مەكەمەسى قوعام حاۋىپسىزدىگى باسقارماسىنىڭ حالىق ساقشىسى، ئورت ئسوندىرۇ، ورتتەن ساقتانۇ ئبولىمىنىڭ باستىعى بولعان، 1997 ـ جىلى 5 ـ ايدا ازاماتتىق اۋياتسيا چۇڭچيڭ باسقارۋ مەكەمەسى قوعام حاۋىپسىزدىگى مەكەمەسى ئورت ئسوندىرۇ، ورتتەن ساقتانۇ ئبولىمىنىڭ باستىعى بولعان.

1969 ـ جىلى قوعام حاۋىپسىزدىگى قىزمەتىنە قاتىناسقاننان بەرى، جوۋ لينجى 30 جىلدى ئبىر كۇندەي وتكىزىپ، بار زەيىننىن سالىپ، قىزمەتتىڭ تالابىنان شىعىپ، ئورت ئسوندىرۇ، ورتتەن ساقتانۇ ىستەرىنە جۇرەك قانىن سارقا جۇمسادى، ول كەزىندە تالاي رەت وزات قىزمەتكەر جانە تاڭداۋلى كومۇنيستىك پارتيا مۇشەسى بولىپ باعالانعان.

1999 ـ جىلى 6 ـ ايدىك 13 ـ كۇنى ساعات 21دەن 50 مينۇت وتكەندە، پىشاق ۇستاعان 10 نەشە بۇزاقى چۇڭچيڭ قالاسى جياڭبەي رايونى ازاماتتىق اۋياتسيا تۇرعىندار اۋلاسىندا ايەلدەرگە قىلجاقتايدى ئارى تيىم سالۇعا كەلگەن حالىق ساقشىلارى مەن امانداستىق قورعاۋ قىزمەتكەرلەرىن قورشاپ شابۇىلدايدى، ۇرىپ ـ سوعادى. وسى كەزدە، ناۋقاستانىپ ۇيىندە جاتقان جوۋ لينجى حابارىدى ەستي سالىسىمەن ئارى ـ ئسارى بولماستان ۇيىنەن اتىلىپ شىعىپ، باسقالارمەن بىرگە، پىشاق ۇستاعان بۇزاقلارمەن قۇر قول ولسىپەي ـ بەرىسپەي ارپالىسادى. وسى كەزدە، ئبىر بۇزاقنىڭ پىشاعى باقتا قارسى جوۋ لينجىنىڭ بەلىنە تيەدى، الايدا ول قاتتى اۋىرعانىنا قاراماستان، بۇزاقنى مىقتاپ ۇستايدى، سوڭىندا اۋىر جارالانعاندىقتان جەرگە قۇلاپ، 51 جاسىندا ەرلىكپەن قۇربان بولادى. ول ئوزىنىڭ ئس جۇزىندىك ارەكەتى ارقىلى حالىق ساقشىلارىنىڭ ادىلەت ئۇشىن ارپالىسىپ، قۇربان بەرۇدەن قورىقپايتىن ەرلىگىن ۇعىندىردى.

جوۋ لينجى قۇربان بولعان كەزدە، ەندى عانا 20 جاسقا تولعان قىزى جوۋ يان داشۋە بىترۇگە تاياپ قالعان ەدى. اكەسى قۇربان بولعان سوڭ، جوۋ يان اكەسىنىڭ مىندەتىن ۇستىنە الۇعا بەل بايلاپ، تايسالماستان چۇڭچيڭ اۋەجايىنىڭ قوعام حاۋىپسىزدىگى قوسىننا كىرەدى. ساقشى بولعان 20 جىلدان بەرى، جوۋ يان باستان ـ اياق نەگىزگى ساتىنىڭ ئبىرىنشى شەبىندە قىزمەت ەتىپ، ىلگەرىندى ـ كەيىندى اۋەجاي ساقشى بولىمشەسى، قىلمىستىق ىستەر بارلاۋ تارماق اترەتى، سايلاۋەت ساقشى تارماق اترەتىندە قىزمەت ىستەيدى. تۇزىمدىلگى مەن قايسارلىعىنىڭ ارقاسىندا ول قاراپايىم حالىق ساقشىسىنان نەگىزگى ساتى باسشى كادرى بولىپ جەتىلدى. جايشىلىقتا، مەيلى كوپ شىنعۇ كورىپ جاتتىعۇ جاسىسىن، الدە ازىناعان بوران مەن شىجعان ىستىقتا قاراۋىلدا تۇرسىن، ساقشى كىممەن، الدا ئجۇرىپ ونەگە بولدى.

"اۋەجاي قالانىڭ قاقپاسى، حاۋىپسىزدىكتە قاتاڭ بولۇ، قاتاڭ مەڭگەرۋ، قاتاڭ سوققى بەرۇ كەرەك، اۋەجاي ساقشى كۇشتەرى ۇشاق كەزەگىنە ىلەسىپ جۇرەمىز، سايلاۋەت ساقشىلار ئتىپتى 24 ساعات قاراۋىلدا تۇرادى، قىزمەتىمىز جاپالى بولعانمەن قاراستى اۋماقتىڭ امانداعىنا، بۇقارانىڭ ساپارىنىڭ امانداعىنا قول جەتكىزسەك، مول تابىسقا جەتكەندەي سەزىنەمىز"، ـ دەيدى جوۋ يان.

قۇربان رۇحىنىڭ شابىتتاندىرۇندا چۇڭچيڭ قالالىق قوعام حاۋىپسىزدىگى مەكەمەسى اۋەجاي بولىمشە مەكەمەسى "ەلىم ـ تەحنيكامەن ساقشى قوسىنن قۇدىرەتتەندىرۇ، ينفورماتسيالاندىرۇدى تىر